

hed i Rigsdagen. Det vil neppe være nødvendigt at paavise den store Betydning, en saadan Enighed vilde have, og jeg maa da forsøge ved at yde den Indrømmelse, som der kan være Tale om, at medvirke til at skabe en saadan Enighed. Jeg har ved Lovforslagene søgt at undgaa den store Strid om Principper, som let kunde være vakt, og Ordføreren for Partiet Venstre gav mig i saa Henseende fuld Tilslutning. Jeg synes, at der da maa være nogen Mulighed for at undgaa de Smaastridigheder, som dog til syvende og sidst ikke har stort at betyde, og der skal, hvis der dertil er Villighed hos de andre Partier, ikke mangle Villighed fra min Side.

Det, som skete i Gaar, var, at fra alle Sider blev Grundlaget for disse Lovforslag accepteret, maaske dog med nogen Betænkelighed fra Højres Side. Højres Ordfører brugte naturligvis de Enkelthedsbetæneligheder, som det ærede Medlem for Æbeltoft-Kredsen som Ordfører for Partiet Venstre havde gjort gældende, til Uddybning. Men det ærede Medlem for Frederiksberg-Kredsen (Ellinger) endte dog med at erklære, at Grundlaget var acceptabelt, og at de Veje, man ved Lovforslagene var slaaet ind paa, var fremkommelige. Det vil altsaa sige, at den Hovedbetragtning, jeg har gjort gældende, antages af det høje Folketing, den nemlig, at vi i dette Øjeblik ikke skal lægge en større Skattebyrde paa Befolkningen end den, som nødvendigvis kræves til Betaling af Renter af og Afdrag paa det optagne Statslaan, og at denne Skattebyrde skal falde ved direkte Beskatning og ikke ved indirekte. En Hovedgrund, jeg havde gjort gældende dertil, var for det første Punkts Vedkommende den, at Statens Indtægter i den forløbne Del af Finansaaret havde vist sig langt mere holdbare, end der havde været Grund til at vente, da Verdenskrigen udbrød. Især gælder dette om Toldindtægterne, hvor man frygtede mest, og hvor man mærkeligt nok har opnaaet mest. Jeg har ikke nogen Opgørelse for de 11 Maaneder af Finansaaret, Februar mangler for mig endnu, men for Københavns Toldsted har jeg den dog, og det viser sig da, at Indtægten i Februar ikke er ringere i Aar end i Fjor. Det viser sig, at for de 11 Maaneder er Københavns Toldsteds hele Indtægtsnedgang 1 Million i Forhold til i Fjor.

I denne Sammenhæng altsaa i Forbindelse med Spørgsmaalet om, hvorledes Udgifter og Indtægter stiller sig for Aaret 1914—15, kan jeg maaske kortelig besvare

et Spørgsmaal, som Højres Ordfører rettede til mig. Det var egentlig et Spørgsmaal om hele vor finansielle Stilling, og for saa vidt vil jeg anmode om at maatte vente med at udtale mig derom, indtil den, som det forekommer mig, mest passende Lejlighed foreligger, nemlig ved Afslutning af Finanslovens tredje Behandling. Men det ærede Medlem spurgte mig direkte, om jeg mente, at det optagne Statslaan vilde være tilstrækkeligt til det Formaal, jeg havde angivet for det. Først nævnedes det ærede Medlem Reservefonden og citeredes nogle Ord, jeg tidligere havde sagt om den. Jeg havde sagt, at jeg ansaa det for nødvendigt, at der var en Reservefond — hvad det ærede Medlem naturligvis ikke vilde bebrejde mig —, ogsaa med Henblik paa den Mulighed, at der kunde indtræde en Krigssituation udenfor Danmark, og jeg havde da nævnt, at Norge havde skaffet en Reservefond paa 40 Millioner til Stede, og at dette vilde være Idealet af en Reservefond ogsaa for Danmark. Vi er jo langt borte fra dette Ideal, og det vil neppe være nemt at naa det. Men hvordan opnaaede for Resten Norge det? Ikke ved Hjælp af Opsparinger, men ved paa een Gang at optage et Statslaan paa 40 Mill. Kr. til en Reservefond, der saa ligger hen som saadan endnu. Men dette skete rigtignok i et Øjeblik, hvor Forholdene var meget spændte i Norge, inden Krisen i 1905 udbrød, og hvor det var nemmere at opnaa Laan ude i den store Verden, end det er nu.

Det ærede Medlem spurgte mig altsaa om Statslaanets Tilstrækkelighed, og jeg vil gerne have Lov til ikke at gaa for dybt ind paa dette. Men det forekommer mig, at jeg skylder det ærede Medlem at svare noget derpaa. Det ærede Medlems Spørgsmaal er egentlig dette: Hvad vil Krigsudgiften — hvis man tør benævne den saadan, jeg mener den Udgift, Verdenskrigen medfører alene for Danmark — blive, og hvorledes vil Laanet forholde sig til dette Beløb? For at svare derpaa maatte man vide, hvor længe Krigen varer, og derom ved jeg ikke noget, og det ærede Medlem vel heller ikke, men jeg har ved Fremsettelsen af disse Lovforslag nævnt som en Mulighed, at den vilde vare til November, det vil sige, at den da vilde have strakt sig over 15 Maaneder. Man kan nu meget vel sige til mig, at det ved jeg ikke noget om, men jeg maa have Lov til at opstille den Hypotese — en Hypotese skal jeg dog opstille —, og det kunde maaske tale til Gunst for den, at der er